



ÁRUHIÁNY, DRÁGASÁG, ÉHSÉG

Gulyásagyú és rohamisíka – a Nagy Háború gyomornézetéből

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, 2015. május 31-ig

A kiállítás az első világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából az osztrák-magyar hadsereg és a magyar lakosság háború alatti élelmiszerellátásának meghatározó mozzanatait mutatja be hátszínházi és harctéri helyszíneken keresztül. Az áru-

hiány, a drágaság és az éhség szorításában a hadsereg és a lakosság ellátása minden korlátozó intézkedés – ármaximálás, jegyrendszer, hústalan napok bevezetése, gyenge minőségű hadi élelmiszerek forgalmazása – ellenére nagy gondot jelentett. A tárlaton a harctéri

entériőrök mellett színes fotók, plakátok, eredeti tárgyak és dokumentumok, háborús számkönyvek, élelmiszerjegyek, számológépek, falragaszok és pótszerek körvonalazzák a hadigazdálkodás keserveit, a szükség szülte „reform” táplálkozást. ●

RIPPL-RÓNAI ÉS MAILLOL

Egy művészbarátság története

Magyar Nemzeti Galéria, 2015. április 6-ig

Rippl-Rónai József legalább annyira nagy hatást gyakorolt a modern magyar művészetre, mint *Aristide Maillol* a modern európai szobrászatra. A kiállítás e két nagy hatású művész barátságát és kapcsolatuk művészi dokumentumait állítja középpontba. A mintegy kétszáz művet felvonultató tárlaton a Nabik köréhez tartozó festő barátok (*Pierre Bonnard, James Pitcairn-Knowles, Édouard Vuillard*) művészete és a párizsi környezet is felvillan néhány, a Szépművészeti Múzeumban, illetve a kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban őrzött művön keresztül.

Rippl-Rónai József 1890 körül ismerkedett meg *Aristide Maillollal* Párizsban. A két fiatal művész életre szóló barátságot kötött és kölcsönösen támogatta egymást művészi törekvéseiben. Mind Rippl-Rónai, mind Maillol pályája szempontjából döntő volt az ezt követő mintegy tíz év és a művészé érésük szempontjából is meghatározó barátságuk. Maillol kezdetben festőnek készült, de foglalkozott szőnyegtervezéssel és faszobrok faragásával is. Rippl-Rónai, miután búcsút vett első mesterétől, *Munkácsy Mihálytól*, a párizsi szimbolista körökben forgóldott. 1894-től a Nabikkal dolgozott együtt, akiket ő ismertetett össze Maillollal. Maillol fokozatosan eltávolodott a festésztől, majd a szőnyegkészítést is feladva a szobrászatban találta meg hivatását. Kapcsolatuk egyik tetőpontja az a három hónap volt, amelyet Rippl-Rónai 1899 végén a Pireneusokban fekvő Banyuls-sur-Merben töltött *Aristide Maillol* vendégeként. Rippl-Rónai 1900 körül elhagyta Párizst, és 1902-ben végleg Kaposváron telepedett le. Ugyanebben az évben, 1902-ben volt Maillol első gyűjteményes kiállítása *Ambroise Vollard* műkereskedő párizsi galériájában, ahol szobrászként is sikerrel mutatkozott be.

Valójában mind Rippl-Rónait, mind Maillolt 1902 után ismerték el: Rippl-Rónai Magyarországon lett híres és elismert festőművész, Maillol pedig kora egyik legfontosabb francia szobrásza. Személyesen már csak egyszer találkoztak, amikor Rippl-Rónai 1914-ben Franciaországban járt. Barátságuk azonban megmaradt, meleg hangú levelezést folytattak a magyar festő 1927-ben bekövetkezett haláláig. 1914-es franciaországi internálásakor Rippl-Rónai Maillol és barátai – *Maurice Denis* és *Pierre Bonnard* – segítségével szabadult ki és térhetett haza.

A kiállítás e két rendkívüli művész barátságának állít emléket, és igyekszik bemutatni egymásra gyakorolt hatásukat. A tárlaton látható Rippl-Rónai egyik fő műve, az 1899-ben Maillolról festett portréja. A párizsi Musée d'Orsay gyűjteményéből érkező alkotást utoljára csaknem nyolcvan éve, 1936-ban láthatta a budapesti közönség. *Aristide Maillol* festményeit, grafikáit, szőnyegét és kisméretű szobrait – összesen mintegy harmincöt művet – a párizsi Fondation Dina Vierny-Musée Maillol támogatásának köszönhetően mutatjuk be. A kiállításon Maillolnak és más Nabi művészeknek a Szépművészeti Múzeumban őrzött rajzai, grafikái is láthatók. ●

Aristide Maillol: Női profil, 1890 körül. Musée des Beaux-Arts Hyacinthe Rigaud, Perpignan (a Musée d'Orsay letétje)
 • *Pascale Marchesan – Mairie de Perpignan • Aristide Maillol / ADAGP, Párizs, 2014*

